

คู่มือการปฏิบัติงาน นักวิเคราะห์นโยบายและแผน เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

จัดทำโดย
งานยุทธศาสตร์และงบประมาณ
สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกระจ่าย
อำเภอป่าติ้ว จังหวัดอุบลราชธานี

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถนำนโยบายและข้อสั่งการของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทยไปปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีห้วงระยะเวลาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาภูมิภาค และ แผนพัฒนาภาค ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ.๒๕๖๐ จึงได้ดำเนินการจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งรัฐมนตรีว่าด้วยการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในระเบียบดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เล่ม ๑๓๕ ตอน พิเศษ ๒๔๖ ง ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. เพื่อให้การบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยมีแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือช่วยผลักดัน และสนับสนุน
๒. เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และการจัดทำงบประมาณประจำปี
๓. เพื่อแสดงแนวทางและทิศทาง รวมทั้งเพื่อเป็นการประเมินผลการพัฒนาในช่วงเวลาที่กำหนดว่า สามารถสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายหรือไม่
๔. เพื่อเป็นการจัดเตรียมแผนงาน โครงการพัฒนาต่างๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันทีที่ได้รับงบประมาณ

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๖๐๔๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ชักซ้อม แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑
๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘
๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙
๔. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ผู้บริหารท้องถิ่น	ประธานกรรมการ
(๒) รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ	กรรมการ
(๓) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน	กรรมการ
(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน	กรรมการ

(๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน

กรรมการและเลขานุการ

(๕) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น
ที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย

ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตาม (๓) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกก็ได้

มีหน้าที่ จัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด
จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน และจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามข้อ ๑๙ (๓)

แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการ
สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ท้องถิ่นให้เป็น
ปัจจุบัน

๒. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบสัดส่วนประชาคมระดับหมู่บ้านและสัดส่วนประชาคมระดับ
ตำบลให้เป็นปัจจุบัน

๓. การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ใช้รูปแบบการจัดประชุมประชาคม
ท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๐๖๐๐
ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ หรือดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่นตามรูปแบบที่เห็นว่าเหมาะสม ทั้งนี้จะต้อง
เป็นไป ตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๕๔๖ สัดส่วนของการประชุมประชาคม
ท้องถิ่น ไม่ควรมีน้อยกว่าแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙
มกราคม ๒๕๕๙ กำหนดไว้

๔. การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ให้ดำเนินการภายใต้หลักประชาธิปไตย โดยกระบวนการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในพื้นที่ในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหา
ปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นและทำให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสุจริต โปร่งใส ถูกต้อง มี ประสิทธิภาพ
ประสิทธิผล และคุณภาพ โดยบูรณาการหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ลักษณะประชาธิปไตย เพื่อนำปัญหาความต้องการ
ที่ได้จากการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ไปเป็นข้อมูลในการดำเนินการของ หน่วยงานต่างๆ เพื่อไม่ให้เกิดความ
ซับซ้อนในการทำงาน สำหรับการประชุมประชาคมท้องถิ่นครั้งแรก ตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ
จัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๙ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
และการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัด ให้ใช้สัดส่วนร้อยละ ๖๐
กรณี ประชาคมท้องถิ่นมาประชุมไม่ถึงร้อยละ ๖๐ แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ให้ดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่น
ต่อไปได้ โดยให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นโดยละเอียดไว้ในรายงาน การประชุม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้ง
แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม
กับสภาพพื้นที่เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน
มาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำ
ร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๒. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น

แผนผังขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

